

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 18 d' Octubre de 1898

Núm. 8.725

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1,50
En provincies trimesstre. 5,00
Extranjer y Ultramar. 6,00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

Oberta tota la nit

La que paga més contribució de la provincia.

TÓS

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morts, selen colocalse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletres brodadas, pintadas, y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Note.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Secció doctrinal

La filoxera

III

Deyam en l' anterior crónica que la invasió filoxérica, considerant la miseria que estém en lo país, afecta en primer lloch á la entitat municipal. Avans de preguntarnos qué pot fer pera atenuar aquesta miseria lo municipi, vejám com afecta á l' altramentitat de dins de casa, á la Diputació.

En veritat vos dich que casi m' cau la ploma de la mà al volguer tractar d' aquesta agrupació pagada pels pobles y reduhida al estat més desconsolador y més trist per obra y gracia dels de dalt y dels de baix.

Companys nostres hi tenim plens de bona voluntat, entrats allí, plens de zel, pera fer quelcom pera la provincia y reduhits á la impotencia per una multiplicat de causas que nosaltres voldriam que, pera defensa de la nostra idea, los hi vingúes l' humor de exposar en aquestes mateixas planas.

¿Qué li demanarém? ¿qué ns atrevirém á demanar á aquesta pobre anémica á qui falta lo més necessari y no pot atendre ni sisquera aquella part caritativa y benéfica, única que ha deixat lo poder centralizador á la seva iniciativa? Si ni sisquera lo recullir y alimentar als borts y l' vestir y sostindre als horrensos, l' amparar als vells y l' guardar als bojos, pot fer ab desahogo. Si 'ls peons, los més humils y

més mal pagats de sos empleats, son acreedors de mesos y mesos y tenen permís per abandonar las carreteras y buscarse jornal!

¿Qué farà aquest cos Provincial, compost en sa majoria de grans propietaris, per quins l' invasió filoxérica es tal volta la ruhina y de segur una gran desgracia?

¿Y qué farán aquestos grans propietaris, al considerar que las sevas heretats, vincladas en llurs familias, per sigles y sigles, tal volta se desamortizarán en las sevas mans, venudas pel fisch, gracias á una legislació draconiana y única en las nacions civilizadas?

Si en lo lloch preheminent en que s' troban colcats en aquest moment històrich, ells, ni buscan ni troban iniciativas, ni tenen fé en sollicituts, ni en moviments dels pobles, ni esforços colectius, ni en ajudas governamentals: ¿qué podrém demanarl'ohi desde aquestas columnas, que viuhem un dia y son migrada palanca pera fer cosas grans?

La miseria en que viu la Diputació; los extrems executius á que ha tingut que arribar per cobrar lo contingent dels pobles; la resistencia que aquestos posan á pagar á una entitat que si fou creada pera aliviar y sollicitut d' ells s' ha convertit en sucursal del govern central, sense iniciativas ni altra forsa que la influencia política en cassos d' eleccions, amenassan la mateixa vida d' aquest cos: la invasió filoxérica de de nostra Provincia acabarà de matarlo, porque ni á tiros se lograrà cobrar dels pobles lo que li deuen. Allá ahont no hi há, lo rey hi pert sos drets, dihém

aquí, y no es lluny lo dia en que veurém que com á remey extrém los pobles rurals no van á las eleccions municipals y deixan de pagar tota classe de serveys.

La Diputació es, donchs, una de las entitats més interessadas en fer ó pres ar sa ajuda moral ó material al moviment que s' iucichi per aturar lo trist pervindre que espera á la comarca. Sa situació impideix deix exigirl'hi certas energias; pero en son cadavèrich estat encare pot posarse al costat dels altres pobles. ¿Sabrá y cal esperarho d' ella?

Si 'ls senyors Diputats oblidan per un moment las sevas afeccions de banderia política y l' caràcter catalá s' imposa, sí; pero si la influencia dels cacichs Port emporta cal no esperarne res de bó.

Moviment literari

DEL CUARTEL Y LA MANIGUA

(Impresions d' un soldat)

per JOSEPH CARBONELL ALSINA

Fa uns cinch anys que ns despediam del amich Carbonell, que ns separavam, nosaltres quedantnos aquí, ell marxant al servey de las armas, oridat imperiosament per aquest Marte modern, per aquesta Deessa que tornantse demócra s' enamora sols de joves pobres, y com que pobre era nostre amich li tocá ser víctima de sas caricias.

Prop de cinch anys li ha tocat anar de companyia ab la terrible enamorada, ja fent l' aburridora vida de cuartel, ja passejantse pels camps de batalla, corrent darrera del enemich ó bé vetllant pera llinrarse de sas sorpresas. Mes en Carbonell, al marxar á soldat, no era un pobre com tants mils n' hi van, que al retornar de la campanya, considerant tot aquell temps perdut, sens restarl'ohi mes consol que l' d' explicar á sos pares lo que han sofert ho han gosat, y la pretenció de saber expressarse en una nova llengua que han sentit parlar al quartel y per las poblacions ahont han anat. Ben pobre profit de tants anys de sacrifici! No, l' amich Carbonell aná á soldat, y com á profit ó heretatge d' aquella extranya vida, ens porta un libre plé de recorts y observacions que bé podriam aprofitar á mes de quatre sangoneras que cobran bonas comissions pera estudiar la vida militar pera sa mes fácil reorganización. Y en Carbonell ho ha fet per gust, sense cobrar cap comissió del govern, sense cap pretensió, no mes que ab lo gust de poguerho contar á sos amichs y entusiastas de la literatura catalana.

Ocupemnos de l' obra en sí.

L' autor d' ella l' ha dividit en dugas parts, com en dugas ben diferents se dividí sa vida militar, y contant amich de la varietat, ha fet una part de cada manera: una de bona y una de regular. Part bona; «Del Cuartel»; part regular: «De la Manigua».

Vejam la part primera.

Lo libre comensa de la mellor manera que pot comensar, presentantnos al jove catalá en familia, junt ab l' ávia que li conta cuentos y 'ls pares que li miran creixe com una esperansa de la casa. Després la tristesa despedida, la darrera nit passada al llit hont tantas il·lusions s' han somniat, lo partidá de la ciutat natal ab son campaner que s' va perdent de vista, y altres cent delicadas observacions mes, constitueixen lo primer capítol de la obra, lo mes simpáthic y potser lo mellor de l' obra.

L' arribada al Cuartel del Carro de Tarragona, ab la descripció de «la saca» y 'ls incidents á quins dona

lloch, es també un cuadro notabilíssim, com los mel·lors que en català s' hagin escrit. La marxa cap a València y fins a Madrid, ab la descripció de «La Mancha» es també un capítol interessant. Del mateix gènere que 'l de Tarragona es lo referent a Madrid, ab son ingrès al Cuartel de la Montanya, si bé preferim aquest per considerar-lo mes seriós y de mes trascendencia. Podria figurar dignament entre las planas de la mellor obra sobre Espanya que s' hagi escrit, per sa fina observació y sa crítica viril de las costums militars espanyolas en lo que tenen de deficient y de mal organitzat. Llegint aquell capítol se comprenen nostres dolorosas derrotas.

Ja havém dit que 'l capítol que acabém d' analisar es lo mes sustancios del llibre, aixís com alguns que 'l segueixen sobre la vida militar, lligats intimament ab lo primer. A Madrid, també li dedica algunas planas molt interessants, ab sas festas populars, ab sas firas, sa «Fuente de la Teja», «Cuatro caminos», etc.; ab sa corresponent novia, etc. resultant tot un capítol dels mes agradables del llibre, potser lo que hi ha mes alegria y bon humor.

Després de la vida de Quartel, ve la part referent a la vida de campanya, lo referent a la guerra de Cuba, a la qual l' autor fou traslladat, y aquesta part, com hem dit, es la que considerém regular. No obstant, algunas cosas se destacan en ella de bó y ben observat: lo viatge fins a C. d. iz; lo viatge a la antilla ab lo «Isla de Luzón», que está molt ben fet, y 'l retorn, ab la mort d' un héroe que agonitza a la vista de la seva patria, sens tenir lo consol de véurela ab sos propis ulls.

Un dels cuadros que pot considerarse verament notable en aquesta segona part, es aquell en que descriu ab gran colorit y molts y oportuns detalls, una marxa per la manigua, en ocasió d' anar a donar socors al fort de «Santa Lucia», encastellat en un escabrós puig en lo més frondós é intrincant de la manigua. Causa verament una viva sensació l' anar seguint aquell viatge sobre las planas del llibre. La nit passada al ras, sota 'l clar de lluna y entre aquella naturalesa tropical resulta profundament misteriosa y fa batre 'l cor. Lo cant del *sinzonte*, lo rossinyol dels trópichs escoltat en aquella frèstega soletat resulta d' un efecte intens, descrit per en Carbonell; es potser la mellor página del llibre, y acaba de ferho tot més misteriós y corprenedor lo perseguiment d' aquell enemich invisible, que fa senyals, y que resulta ser lo gisclar d' un aucell propi d' aquelles latituts, lo *pájaro mosca*, lo mes inofensiu dels animals. Tot aquell paissetje plé de misteri, ab son castell al fons y 'l batalló dormint a son peu, sobre 'l fanch, y 'ls centinellas desvetllats pel terror y esperant l' atach de l' un moment a l' altre, per al sol, paga la pena de tenir lo llibre.

Per lo demés, la segona part la considerém d' escàs valor pel que busqui en ella lo caràcter que revestí la guerra de Cuba. En sas impresions no s' hi veu Cuba, sols s' hi veuen palmeras y manigues, bohíos y potrerós, y homes negres que tiran tiros. No s' hi veu la colonia ni la dominació, no s' hi veu un nou temperament ni una nova rassa modificada pel clima, per la terra y pel contacte de rassas y pobles fortas y poderosas; tot lo que Carbonell veu passar a Cuba pot passar qualsevol dia a las montanyas de Prades ó als plans d' Urgell.

En resúm: tot aixó, unit a una defensa d' en Weyler, ho considerém com un equivoch del autor, ja que no s' poden compaginar las dugas parts del llibre. En Carbonell soldat de quartel se pega ab en Carbonell soldat de campanya.

Es lo que 'ns desagrada d' aqueix llibre. Lo demés, se mereix un aplauso, y de cor li doném.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

Segons podrán veure nostres lectors en altre lloch d' aquest número, ahir passá a l' altra vida D. Anton Marca y Ribas.

Lo Sr. Marca era un dels principals fabricants de nostra localitat en lo ram de teixits de cotó. Posteriorment formá part d' una societat que fins poch ha girat baix lo nom de Anton Marca y C.^a tenint la fàbrica establerta en lo carrer de Salou, en la que s' hi sostenían moltes families.

Sentim de totes veras la pérdua del Sr. Marca, donant a la viuda y fills nostre pesam més sentit.

Ja han comensat las firas d' Octubre. Sí, senyors y la prova está en que ahir ja hi havia a la plassa mercat sis paradas de fireyres y potser avuy arribin a una

dotzena, que no serán pocas, porque la importancia que ha pres la tal fira de Santa Teresa, fa que 'ls tractants en bestier y de totes classes fassin cap a Reus pera lligar tractes que en cap altre fira de Catalunya s' logran. Aixó sí, creyém que atesa la crisi actual, aviat desapareixerá la fira d' Octubre si es que alguna vegada n' hi hagué.

Segons tenim entès diumenge a la tarde alguns senyors regidors se personaren al camí vell de Castellvell ahont está emplantat l' acueducte anomenat «Pont de Calderons», puig en vista dels comentaris que entre 'l públich havia donat lloch l' acort del Ajuntament respecte a la ensorració del mateix y construcció d' un pont, volgueren convences de la utilitat general que pera 'l públich podria tenir lo portarse a efecte 'l mateix.

Nosaltres recomaném als senyors regidors estudihin aquest assumpto ab deteniment y s' imposin de si es convenient ó no lo proposat avans de que s' acordi definitivament.

La rescent ordre dictada per los encarregats de la censura previa, es que no s' pot parlar de la marxa de las negociacions de la Comissió de París.

Aixís ho mana 'l Govern y no hi ha mes que cumplir y callar.

Hem arribat a un grau tan baix de degeneració que ni forsa queda pera protestar d' aquest nou atentat a las nostras llibertats.

Los diaris estranjer ja 'n vindrán plens d' aquesta classe de noticias y circularán ab tota llibertat.

Las publicaciones d' Espanya que prenguin paciencia: la salut del Estat ho reclama, lo Govern ho vol, com voldrá també que se li pagui la contribució y l' impost del timbre, encara que ab aquestas midas tan inoportunas, vinguin cada dia baixas en las llistas de suscripciones.

Nos ha visitat lo número corresponent a la passada setmana de la ilustrada revista *L' Atlantida*, ab lo qual hem rebut un exemplar de la pessa «Un vagó», obreta que ha regalat a sos suscriptors per fulletí.

Actualment vé publicant la xistosa obreta «Cércol de hota» y «Villa-Enriqueta ó un cuadro de rigodons».

Lo mercat que ahir, com a dilluns, tingué lloch en aquesta ciutat se vegé favoregut per bon número de forasters dels pobles de la comarca, no escassejant las transaccions.

Ab tal motiu nostra ciutat oferia un aspecte de vida que se li troba a mancar los restants dies de la setmana.

En lo teatret de la societat «El Alba», diumenge a la nit s' hi posaren en escena las obretas «Promesa d' amor», «L' escala del crim» y «Al fi casori» escritas per tres joves aficionats a la literatura dramática, las quals foren rebudas ab agrado pel públich.

La circumstancia de ser estrenos y de tractarse de joves de aquesta ciutat, nos obliga a que un altre dia parlem del valor literari y dramàtic de aquestas produccions, no olvidantnos que son los primers passos que donan sos autors en aquest gènere.

Las execucions foren discretas observantse que per part dels aficionats a interpretarlas estavan ben cuydadas.

Per l' Inspector de mercats de aquesta ciutat, foren ahir decomisats é inutilisats 15 kilos de peix per no reunir las condiciones de salubritat pera ser destinat al consúm públich.

S' ha disposat que 'ls quefes y oficials regressats d' Ultramar puguin residir ahont desitjin, sens incorporar-se a cos.

La concurrencia que assistí a la representació del drama «La monja enterrada en vida», posada en escena diumenge a la nit en lo teatret de la «Juventut Reusenense» passá una vetlla entretinguda y distreta. Lo ball ab que acabá la funció resultá molt animat.

Distingida y lluhida concurrencia assistí al Concert que 'ls distingits artistas Srta. Mojados y Sr. Ros donaren en la societat «El Olimpo».

L' escullit programa, fou executat ab notable maestría y ten lo Sr. Ros ab lo violí com la Srta. Mojadas en lo piano, sapigueren arrencar de sos respectius instruments notes sentidas y afiligranadas que ferén esclatar al auditori en unànims picaments de mans.

Lo dia de diumenge tinguerem també l' acostumat xim-xim d' aygas, permeixent sempre 'l cel embo-

tat per espessos núvols que 'ns tingueren en constant amenssa de deixar anar un fort ruixat.

No obstant no passá de petits ruixadets. Ahir lo dia ja aparegué seré, lluhin lo Sol ab tot esplendor.

La Associació dels Coros d' en Clavé, en Assamblea general celebrada 'l dia 9 del corrent, va acordar presentar al Jutjat la corresponent denuncia contra 'l que fou son president don Eusebi Fernandez, per haver-se emportat los fondos de la mateixa. Pera reemplasarlo en dit càrrech, fou elegit don Eusebi Benages.

L' Institut Catalá de Sant Isidro enviá al Excelentísim senyor Ministre de Foment lo següent telegrama:

«Pera facilitar replantació vinyas en provincias filoxeradas y preparar viviers en las no encare invadidas, urgeix aclarir Real ordre 22 Agost últim; permetent circulació ceps americans de la península, degudament embalats, ja que 'ls tipos més resistents no poden propagarse per llevar.—Lo Marqués de Camps».

Llegim en un diari de Barcelona: «Capitania General de Cataluña».—4.º Cuerpo de Ejército.—Estado Mayor.—Circular.—En cumplimiento de nuevas instrucciones recibidas del Gobierno, en lo sucesivo no se permitirá la publicación de noticia alguna referente a la marcha de las negociaciones de la Comisión de París, y los telegramas y telefonemas que reciba esa Redacción así como las conferencias telefónicas se someterán también a la previa censura antes de su publicación aun cuando unos y otros hayan pasado por la del Delegado encargado de este servicio. Barcelona 14 de Octubre de 1898.—El Comandante de S. M. encargado de la censura, Ignacio Despujol.» Aviat la noticia se 'ns deurá comunicar aquí.

L' Ajuntament de Figueras en la darrera sessió va acordar per unanimitat adherirse als acorts de la Diputació provincial de Barcelona y demés entitats y corporacions de las quatre provincias catalanas reclamant pera Catalunya la més amplia autonomia económica administrativa.

Copiém del *Diario de Barcelona*: «Los presidentes de varias importantes sociedades económicas de Catalunya, en reunión celebrada recientemente, acordaren dirigirse a las Juntas Directivas de las mateixas ab l' objecte de conseguir en autorisació pera expressar en son missatge un pensament comú respecte a la fonda crisis económica y social que sufreix Espanya y als principis fundamentals en que ha d' inspirarse l' administració pera que respongui a las necessitats que se senten y a las aspiracions de las classes que treballan, fins avuy allunyadas sistemáticamente de vida pública. Los dos principals aspectes que abarcaria aquest missatge son: la conveniencia de concedir a las grans regions, en benefici de la vitalitat nacional, l' autonomia administrativa y la necessitat de transformar lo sistema parlamentari en verdader sistema representatiu, en que tingan representació las forsas sociales y colectivas, restaurant la pureza y la sinceritat del sufragi.»

A Verges ha quedat constituída una nova agrupació catalanista adherida a la «Unió» y composta de més d' una trentena de socis.

La Junta nombrada es la següent: President, Joaquim Vicarella; Vis-president, Narcís Albert; Tesorer, Joan Seguer; Secretari, Enrich Amer, y vocals, Miquel Teixidor, Pere Batlle y Miquel Amer.

De tot cor felicitem a nostres companys de Verges y confiem en que la esmentada agrupació contribuirá a restablir la pau y concórdia en aquella població que tant la necessita y en que d' ella 'n sortirá una activá y fructuosa propaganda pera escampar las redemptoras doctrinas del catalanisme en la comarca del Baix Ampurdà.

Lo recandat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 1190'99.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Barcelona 15 d' Octubre de 1898.

Lo temps segueix ab tendencia a pluja, tota la setmana que estém obsequiats per un seguit de ruixats y en las dos nits passadas, fortas tempestas, convertint los carrers en torrents.

La temperatura un poch més fresca, si be al fort del sol sembla de que encara 'ns trobem en plé istiu.

Los carrers de nostra capital tots plans de fanch y d'una manera escandalosa los de la ensanche que 's fa difícil lo passarhi.

L'enfermetat dels tifus segueix posant l'esgley al vehinat ahont per desgracia hi ha alguna defunció y las autoritats prenen acertadas disposicions á fi d'evitar la propagació.

Aquesta setmana s'ha donat ordres terminants pera que siguin analisadas las ayguas de que s'assurteixen las fonts públicas y lo mateix á la de cesas particulars.

La actitud enérgica de protesta de Barcelona envers á las duas companyias de gas va acabar ahir tarde en virtut d'una reunió que tingueren la comissió dels gremis ab los representants de las duas companyias, presidida per lo governador civil Sr. Larroca.

Los acorts principals que acordaren definitivament son los següents:

2.ª Las empresas seguirán cobrant lo recárrech actual de quatre céntims durant los mesos d' Octubre y Novembre.

3.ª Desde el primer de Noviembre próximo quedarán establerts los antichs preus y durarán fins lo primer de Febrer següent, fetxa en que las empresas fixarán sos respectivus preus, com creguin convenient, segons las circunstancias.

Sembla imposible que donat á la enérgica y unánime protesta, s'hagin conformat ab resolució tant poch favorable y més encare, al veure com la mateixa companyia Lebon, á Valencia dona lo gas á vinticinco céntims... res, com si 's trobessim al temps de *Mari-Castanya*, ó be feint los titteres que las figuras se fan ballar com se vol.

Ahir Barcelona va recobrar son estat normal, heventhi tots los carrers iluminats ab sas potents aparatos de gas y electricitat.

La sessió celebrada ahir per l'Exm. é Ilm. Ajuntament, va ser de las mes borrascosas y de grans sensacions.

La comissió de consums va presentar per unanimitat la dimissió de sos cárrechs.

Lo conceller Sr. Samaranch, va dir que 'l poble culpa á la citada comissió dels pochos ingressos que donen los consums, y no es aixís, puig que tot prevé de la mala administració y del empleats ja que molts d'ells posseheixen grans fortunes sens may haver tilla sort de treure cap rifa.

Lo públich que omplia del tot lo gran saló de sessions, aplandí tals manifestacions ja que 's tractava d'un assumpto trascendental pera la població.

Aquesta setmana hi ha hagut molt de moviment de tropas, ja que casi tota la guarnició de Barcelona ha sigut cambiada.

Molt malas noticias circulavan ahir per nostre capital respecte á las comissions que hi ha á París, pera resoldre lo conflicte d'Espanya, y 'ls Estats Units, que de resultar veritat se podrá anyadir un altre calamitat als fulls de l' historia d' Espanya.

La Junta directiva del Foment del Treball Nacional ha acordat dirigi una felicitació al noa President de la República Argentina, general Roca, estimant que qui ha sapigut impulsá lo desenrotlllo material y moral d'aquell país, es fama garantía pera lo foment de las relaciones mercantils d'aquella nació ab Espanya.

Molt bona acullida ha tingut, la exposició que l'Ajuntament d'aqueixa ciutat ha dirigit á la Diputació provincial de Barcelona.

De cada dia la nostre causa regionalista va tenin

mes adeptes, sembla que 'l poble comensá á despertar d'aquest somni en que 'l tenia postrat y pera son desvetllament, ha sigut necessari de que hi haguessin grans desgavells, cuant nosaltres, los regionalistas ja de molt temps, los hi veniam pregonant que de seguir d'aquest modo sols ens esperava dias de dol pera tolas nostras fonts de riquesa, com es l' industria, lo comers y agricultura.

V. F.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

En virtut de lo acordat per aquest Excm. Ajuntament en Consistori de 14 del actual y havent de inaugurarse lo dir primer del vinent Novembre la Escola Municipal de Dibuix aplicat á las arts y oficis creat per acor: de la propia fetxa, se fa públich que queda oberta la Matrícula pera dita Escola desde avuy fins lo 31 del actual en lo local de la ex-audiencia de set á vuyt de la nit tots los dias laborables á fi de que puguin inscriurers tots los que desijin cursar dits estudis, necessitantse pera ferho haver cumplert la edat de 10 anys y essent en lo present la matrícula enterament gratuita.

Reus 17 Octubre 1898.—L' Alcalde, Joseph María Borrás.

Registre civil

dels dias 15 y 16 d' Octubre de 1898

Naixements

Carme Recasens Blavia, de Antoni y Paula.—Joseph Recasens Recasens, natural de Joseph y Francisca.—Teresa Casals Boleda, de Antoni y Francisca.

Matrimonis

Cap.

Ma:ia Francisca Ras Bolá, 66 anys, Arrabal baix Jesús, 5.—Pau Ferré Plana, 37 anys, Camí de Misericordia, 15.—Elvira Zabateri Barberá, 24 anys, Hospital Civil.

Defuncions

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Lucas.

Sant de demá.—Sant Pere Alcántara.

Secció comercial

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 15

De Hamburch y Barcelona en 15 ds. v. «Velarde» de 620 ts., ab efectes, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.ª.

De Barcelona en 6 horas v. «Duro», de 482 ts.; ab tránzit, consignat als Srs. Fills de B. Lopez.

De Liverpool y Barcelona en 15 ds. v. «Soto», de 650 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.ª.

De Cette en 6 ds. payl. «San José», de 53 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Argén é y Rodríguez.

De Valencia en 12 horas v. «Pérez», de 461 ts. ab efectes, consignat á D. Joseph M.ª Ricomá.

Despatxada:

Pera Alicante p. «San José», ab tránzit.
Pera Torredembarra llaut «Isabel», en lastre.
Pera Torredembarra llaut «Enrique», en lastre.
Pera Barcelona v. «Sardinia», ab tránzit.
Pera Bilbao y esc. v. «Duro», ab carga general.
Pera Hamburg y esc. v. «Velarde», ab carga general.
Pera Valencia v. «Pérez», ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	58'10	Advanas	91'00
Exterior		Norts	24'60
Amortisable		Fransas	26'45
Cubas 1896	76'00		
Cubas 1890	56'00	Obs. 6 0/0 Fransa	80'75
Exterior París	43'00	Id. 3 0/0	41'50
		GIROS	
París	51'50	Londres	38'30

Anuncis particulars

Precaucions

Los primers frets exigeixen grans precaucions en las personas débils.

Avens que tot deuen sometres á escullir la tela pera sos trajos, propis pera sas malalties y que 'ls guardi dels frets de la estació.

La única tela que 's recoma per son excelent resultat es lo CHEVIOT INGLÉS de venda en casa PORTA

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera
Mestre superior y Contador
de fondos provincials y municipales

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment á la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctic, la TENERIA DE LLIBRES pera poguer desempeñar ab acort lo delicat cárrech de TENEROR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Per un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S'organiza y 's porta la comptabilitat de cascas de comers en sos propis escriptoris, y 's res len consultas sobre organizació de comptabilitats especiales.

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que 's trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.ª Reus.

Imp. de C. Ferrando.—Plessa de la Constitució.

DON ANTON MARCA RIBAS

I HA MORT!

Q. E. P. D.

Sa sfigida esposa María Ceilá, fills Anton y Teresa (resents) y Francisca (ausent), germá Ceferino (ausent), fill polítich Manel Ricón Marca (ausent), germá polítich Donato Ricón Pujol (ausent), oncles, nebots y demés parents al participar á sos emichs y coneguts tan sensible pérdna los hi pregan se serveixin tenirlo present en sas oracions y assistir á la casa mortuoria 1.ª travessia del Camí de Salou núm. 1, avuy dimars, á un quart de cinch de la tarde pera acompanyar lo cadavre á la Parroquia de Sant Francesch y d'allí á la porta del Roser, ahont se despedirá 'l dol.

Los funerals se celebra:án demá á las nou en pant á la propia Parroquia.

Reus 18 d' Octubre de 1898.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diptes, (per Vilanova).
 12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
 4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:33 m.—1:04 t.—3:10 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m.—8:00 m.—12:05 t.—6:04 t.—7:36 n

De Reus á Tarragona
 8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t

De Tarragona á Reus
 7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

De Reus á Lleyda
 8:10 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus
 6:50 m.—3:50 t.

LO SOMATENT

De Reus á Vimbodí
 7:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De id. per Sant Vicens, 1:30 t.
 De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:45 m.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 Dels pobles servits per peatons 9:00 m.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera id. y extranjer, per Tarragona, 7 tarde.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera Tarragona, per Sant Vicens, á las 5 m.
 Pera Tarragona, Valencia, Murcia y Andalucía, 7 nit.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Aragón, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 11 t.
 Los pobles servits per peatons á las 11:30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan tropas de refors á las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu á onze matí y de 5:30 á 6:30 tarde. Valors declarats y objectes assegurats de deu á onze matí y de 5:30 á 6 tarde.

Apartats de 9:30 á 11:30 matí y de 3 á 3:30 tarde y de 7:30 á 8 nit.

Lista de Correus de deu á 11:30 matí y de 3 á 3:30 tarde.

Reclamacions de deu á detze matí.

Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estanchs se recullen á las 12 del matí 6 de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minuts avans de la sortida de las expedicions y fis de las Estacions á la arribada dels trens correus.

Los impresos, mostrars, periódichs, papers de negocis y medicaments deuen entregarse á má en la Administració.

SERVEY DE LA CARTERIA

Los Carters surten á distribuir la correspondencia á las 9 y 11:30 del matí—3 de la tarde y 8 de la nit.

Reus á primer d' Octubre de 1898.—L' Administrador, Luci Reso.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més eficaés, lo mes durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D'EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1898

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirá de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los magnífichs y ràpits vapors francesos

lo dia de Octubre lo vapor "Aquitaine"
 lo dia 21 de " " " " "Italie"

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 26 de Octubre pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires lo grandíós y acreditat vapor francés

LES ALPES

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plasse de Palacio.—Barcelona.